

WADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Redakcja otwarta od 12-11-26
Administracja 10-11-26
Prenumerata miesięczna 32 zł.
z odnośnieniem i pros. poczt. 4 zł. 50 gr.

Nr 48 Rok III
GRODNO
środa 17 lutego 1926 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz minimum 20 gr. Drobn. za wiersz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wiersz. Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-10 asfaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszona w ogólniku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

PLACE ulica Pocztowa 4

ZABILEM epokowy dramat w 10-ciu aktach

Sessue Hayakawa W rolach głównych

Nad program: X-lecie służby Bezpieczeństwa 1925 r.

Armja stała czy ochotnicza?

Żyjemy w przededniu ważnych przemian w pojęciu gotowości bojowej narodu, czyli przygotowaniu wojennym państwa.

Zmieniamy system — z armji zawodowej przechodzimy do armji ochotniczej.

Z pojęcia jednostkowego przechodzimy do pojęcia zbiorowości — przechodzimy z części do całości.

Nim ta ważna rzecz nastąpi, musimy zbadać jej przyczyny i źródła jej genezy.

Musimy całą Polskę zaznajomić na jakim gruncie idea ta wyrosła. Zmierzania te niesłychanej wagi muszą dotrzeć do najdalszych zakątków naszej ziemi, muszą opanować dusze i umysły mieszkańców wsi i osad — muszą być zrozumiałe przez całość społeczeństwa — inteligentną wysoczką sfer.

Jest rzeczą historycznie dającą się sprawdzić, że wojny wygrywały formacje wojskowe — ochotnicze — oddziały przesiąknięte ma wskrosz duchem obywatelskim — patriotycznym, — armje rewolucyjne.

I czy sięgnijmy do wojsk rewolucyjnej Francji — którzyś „mali kaprali” a wielki Napoleon — świat podbił — czy przywrócimy na pamięć potężne rezerwy wojsk pruskich szkolonych systemem genialnego Scharnhorsta, który z 42 tys. armji zawarowanej klauzulą traktatu tylickiego zdołał stworzyć 400 tys. armję rezerwową — która zadecydowała o upadku Napoleona w 1813 r. — czy też wspomnijmy walki wolnościowe Ameryki i Węgier — wszędzie przejawia się jedna myśl — wojnę wygrywa nie armja zawodowa — lecz armja całego narodu.

A któż wygrał wojnę światową? — Jeśli nie 19 letni żołnierz francuski rezerwista prowadzony ręką wytrawnego oficera i podoficera.

A któż wygrał wojnę bolszewicką jeśli nie młody — polski — żołnierz szkolony często zaledwie 6 tygodni prowadzony przez doświadczonych

dowódców.

Stąd wniosek jasny. — Silne i doborowe kadry zawodowe — wszechstronnie wykształcone i wyszkolone — a armja ochotnicza — wojskowo przysposobiona.

Lecz ten warunek ostatni musi być konsekwentnie wypełniony i wykonywany.

A więc przysposobienie wojskowe narodu w całej rozciągłości — wówczas będziemy mogli przejść z systemu armji zawodowej — do armji ochotniczej — wówczas podniesie się „morale” społeczeństwa przygnębionego ciągłym niyskiwaniem na zło — którego sami jesteśmy sprawcami. — wówczas potężna armja narodu — zorganizowana i owa — wyzająca idea — dzwignie dzisiejszą węglającą społeczność — znajdzie w Polsce nie tylko walki partyjne i polityczne — ale kulturę ducha i ciała — a te dać mogą oddziały ideowe — przysposobienia wojskowego — są dać mogą organizacje Hasekowskiego, Sokola i Strzelca — które w chwili gdy wróg państwu zagroził — umiały rzucić na ołtarz ojczyzny — swą dżugoleńską przemoc ideową — przypiętowaną kwią serdeczną na polach bitew — bo „Salus Rei publicae suprema lex esto”.

Twórcze i ideowe jednostki znajdują tam pole do pracy — potrafią wykrzesać w społeczeństwie święty ogień i rozniecić go w sercach mas.

A wówczas zawita na ustach wszystkich uśmiech i radość, bo 800 milionów złotych złożonych na wojsko uruchomi przemysł, ożywi handel, dzwignie szkołę i rolnictwo.

By to nastąpiło musimy dać swą pracę. — Tu zapowiadamy, rozumiemy i to wypełnimy.

A. Błotnicki.

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

Wszystkim, którzy w ostatniej posłudze oddanej memu mężowi

ś. p. Leonowi Bielawskiemu

okazali tyle serca, współczucia i przyjaźni a przede wszystkim Władzom Wojskowym z p. Gen. Berbeckim na czele, Dyrekcji Państw. Banku rolnego, Adwokatów miejscowej, pp. Dr. Szumkowskiej, dr. Ottowicz-Stańskiej, posł. Łaszkiewiczowi, p. Dwersakowskiemu, Notariuszowi Alexandrowiczowi, Pisarzowi hipotecznemu i pracownikom kancelarii notarialnej i hipotecznej — składa serdeczne Bóg Zapłać

Julja Bielawska

Wiec przedwyborczy Chrz. Dem.

W ub. niedzielę w lokalu Straży Ochotniczej odbył się wiec przedwyborczy, zwołany przez Chrześcijańską Demokrację.

Wiec zajął p. Majewski witając uczestników, oraz dziękując im za liczne przybycie.

Na wiec przybył również ks. poseł Kaczyński, który na wstępie swego przemówienia wyjął zbranym znaczenie Kasy Chorych oraz ich doniosłą rolę, co niestety, nie stoi u nas jeszcze na należytej wysokości.

Mówiąc o listach wyborczych zwrócił uwagę w szczególności na listę Nr 2 i Nr 5, z których ten ostatni nazwał listą komunistyczną, pod adresem zaś listy Nr 2 zwrócił uwagę, iż była możliwość połączenia się z listą Nr 3; czego, niestety, lista Nr 2 skutecznie nie chciała.

Następnie p. Wiksi w przemówieniu swem wskazywał na postulat, jakie lista Nr 3 postawiła oraz z jakimi idzie do wyborów. Najważniejszymi z nich są: wolny wybór lekarza, otrzymywanie zapłaty od pierwszego dnia choroby, oraz wypłata całego 100% zasiłku podczas choroby.

Ostatni mówca p. Majewski zamajając zebrał podziękował zbranym za przybycie na wiec, a ks. Kaczyńskiemu za przyjazd do Grodna.

Duże poruszenie wśród zebranych wywołał fakt rozrzucenia przez jakiegoś chłopca, przed rozpoczęciem wiecu, odezwę agitacyjnych listy Nr 5, odezwę zostały przez uczestników wiecu zniszczone.

Wszyscy dłużnicy Wil. Banku Ziemskiego,

kterzy nie uiszcili dotychczas 1-ej raty amortyzacyjnej, powinni natychmiast ZGŁOSIĆ się do Związku Właśc. Nieruch. (Hoovera 9 m. 4) w gg. urzędowych od 5-9 wiecz. Komitet.

NADESLANE

**Podwieczórek milusińskich gimn. Plate-
równy w Grodne**

Zabawa dla „najmłodszych ucze-
nio” klasy I i II gimn. żeńsk. państ.
imienia Emilii Platerówny w Grod-
nie — odbyła się w niedzielę 14
l. 26 r. o godz. 4—8. Już przed
godziną 4 zebrały się tłumnie dzie-
wczynki i każda śpieszyła włożyć
swoją kostium i zadziwić swoje ko-
leżanki. Punkt o godz. 4—ten dzwo-
nek życia codziennego gimnazjum,
oznamił początek zabawy. Ustawio-
ne w pary uczennice, kierowane
starszymi koleżankami „harcerka-
mi” i z „samopomocy koleżeńskiej”,
wesły przy dźwiękach fortepjanu na
salę. Bardzo dużo było kostjumów
bardzo pomyslowych i ślicznych,
lecz na uwagę ogólną „młodych
kobiecych gustów”, bezspornie
zwróciły uwagę kostjumi: „Kogut”,
„Paszczotka”, „Muchomorok” i „Ró-
życzka”. Jako kostjum historyczny
i w dobrym wykonaniu odpowiednio
stylowego tańca — należy odróżnić
kostjum „infantki”. Pozostałe kostju-
my były bardzo ładne, a tem je-
szcze ładniejsze, że z pod każdego
wyglądała młoda, śliczna buzia
dziecięcia. Bardzo miłe były chwile
spędzone wśród tych młodych
„panienek”, z których każda była
zajęta swoim kostjumem i oddając
całą swą istotę wyjątkiem przeżywa-
nej chwili, pierwszą „maskaradę”
w życiu. Ciepły i miły, bardzo ser-
deczny stosunek Pań Nauczycielek
do pupilek odczuwał się na każdym
kroku i to zaufanie do przelożonych
należy tu podkreślić. Więc ochoczo
bawiono się, tańczono, popisywały
się te, które tylko chciały, imogły, na-
stępnie była „herbatka” ze słodycza-
mi, łaskawie ofiarowanymi przez
Opiekę rodzicielską. Weselo i gwar-
nie bawiono się do godz. 8.

Bardzo miłe spędzony „podwie-
czórek milusińskich” zakończył się
rozgorczeniem większości obecnych,
gdy wyróżnione nagrodami przez
Dyrekcję kostjumi w większości
niczem nie zwróciły uwagi nie
tylko licznie zebranych starszych
osób, lecz nawet samych kole-
żanek, a które stały się niespo-
dzianym „szczęśliwym” udziałem
dzieci „szczęśliwych rodziców”. Wy-
różnione kostjumi przez Dyrekcję
w większości nie odpowiadały wa-
runkom po stawionym t. j. nie były
bibułkowe.

Uważam, że ten system oceny
wywołuje zniechęcenie względem
koleżanek, a wśród obecnych gości
niepotrzebne komentarze.

Nie należy sądzić, że dziewczynki
nawet w tym wieku, nie rozumieją
tego stanu rzeczy.

Pokrzywdzona dziewczynka na
przyszłość sraza i zniechęca się,
a nagrodzona nie za swoje zasługi
też uważa, że niepotrzebnie stara się
oś robić, kiedy „tataś lub mamu-
sia” i tak wystarają się dla niej
o specjalne wyróżnienie, wśród ko-
leżanek, które często pod wielu
względami stoja wyżej od niej.

Kpton.

O ile nam wiadomo sprawa przed-
stawia się nieco odmiennie, na re-
zultat konkursu bowiem oddziały-
wały też inne warunki zastrzeżone
nie tylko kostjum. Sądzimy jednak,
iż w tej sprawie otrzymamy rzetel-
ne wyjaśnienie ze sfer miarodajnych.

Teatr Miejski

Dzisiaj przed. żydowski. Jutro prem-
jera znakomitego dramatu Przyby-
szewskiego „Złote Runo”, posiada-
jącego pierwszorzędne wartości ar-
tyficyjne, granego wszędzie z wiel-
kim powodzeniem. Obsada: pp.
Frenklówna, Purzycki, Rybicki,
Kubiński, Detkowski, Hajduga i
Widłajko. Reżyserował dyr. Ryb-
icki. W próbach pod kierunkiem
M. Dąbrowskiego komedja Perzyń-
skiego „Szczęście Franja”.

Podziękowanie

Zarząd Związku Legionistów Pol-
skich składa niniejszem serdeczne
podziękowanie tym wszystkim, któ-
rzy współpracą i ofiarnością przy-
czynili się do powodzenia zabawy.

Przedewszystkiem Komitetowi za
zajęcie się organizacją balu, arty-
stom Teatru Miejskiego p. Wołajko,
pp. Purzyckiemu, Hajdudze (dawnej
art. Teatru Lg.) i Pawińskiemu,
oraz Artystom Teatru Żołnierskiego,
p. Karwanówny, pp. Frydrychow-
iczowi, Kowalskiemu i Dolluskiemu
za wykonaną rolę utworów legjo-
nowych — staropolskie Bóg zapłać,
Cześć!

Zarząd Związku Legionistów
w Grodnie.

**Ofiary na rzecz zredukowanych
urzędników do dyspozycji S. U. P.**

p. Bokszozaminowa 4 zł.
pp. Malinowscy 5 zł.
pp. Aroszkieviczowie 5 zł.

Z Sądu Okręgowego

Dnia 16 b. m. Sędzia Sądu Okrę-
gowego W. Komar rozpoznawał w
trybie postępowania uproszczonego,
przy udziale podprokuratora Onich-
mowskiego, sprawę Szepszela No-
wika osk. z art. 488 k. k. osk. o to,
że w dniu 14 maja 1926 roku w m.
Łunnie okazał posterunkowemu za-
świadczenie na konia wiedząc, iż
takowe jest fałszywe. Zaświadczenie
powyższe zostało przez policję za-
kwestjonowane, powodem czego była
sprawa niniejsza.

Osk. Nowik do winy się nie przy-
znał oświadczając, że nie wiedział
o tem, iż owe zaświadczenie jest
fałszywe.

Zawezwał na rozprawę świadko-
wie żadnych dowodów winy podsąd-
nego nie stwierdzili.

Ponieważ oskarżony nie umie pi-
sać, ani czytać po polsku, mogąco
jedynie podpisać swoje nazwisko
przeło prokurator, opierając się na
powyższe oświadczenie, zrzekł się
oskarżenia uważając, że podsądny
ze świadomością działać nie mógł.

Obrońca oskarżonego adw. Lob-
man analizując cały przewód sądo-
wy, który zdaniem obrońcy — nie dał
żadnego materiału obciążającego, a
który nawet posłużył prokuratorowi
za dowód zręczenia się oskarżenia,
prosił o uniewinnienie jego moco-
dawcy, o co również, w ostatnim
słowie, prosił podsądny.

Sędzia ogłosił wyrok uniewinni-
ający Szepszela Nowika.

Sesja Sądu w Wołkowysku

W ub. poniedziałek wyjechał na kil-
kodniową sesję do Wołkowyska Sąd
Okręgowy, w składzie Sędziów:
Vice-Prezesa Sądu Nowińskiego i
Iljina Uzupełni komplet tam-
tejszy Sędzia Pokoju.

Oskarżenia we wszystkich spra-
wach wnosić będzie podprokurator

na powiat Wołkowyjski Korab-Kar-
powicz.
Pióro sekretarskie trzymać będzie
apl. Sądowy Suszko.

**Sprzedaz
Cukru i soli
Węgla**

hurtowo i detalicznie
opałowego, kowalskiego i
koku.
Maszyn, Narzędzi rolniczych
Nasion i Nawozów sztucz.

SKUP

Zboża i Nasion traw
pastownych
w Syndykacie rolni-
czym grodzieńskim
Sp. Akc.

Centr.: ul. Orzeszkowej 20
tel. 14 — oddział ul. Bonifra-
terska 7 tel. 145.

List do redakcji

Szanowny Panie Redaktorze:

Uprzejmie proszę o umieszczenie
na łamach Pańskiego poczytnego
pisma następującego wyjaśnienia:
Ostatnio do mnie zwracają się
liczni właściciele nieruchomości po
informacje, związane z działalnością
Związku Wł. Nier. miejsk. Za po-
średnictwem Pańskiego poczytnego
pisma oświadczam, iż czasowo nie
przyjmuję żadnego udziału w pra-
cach Zarządu wspomnianego Zw.
Również niemam nic wspólnego
z istniejącym przy Zw. Komitelem
dłużników Wł. Banku Ziemi. i je-
go działalnością.

Racz Pan, Panie Redaktorze, przy-
jąć wyrazy poważania i szacunku.

L. Załucki.

Grodno, 16 lutego 1926 r.

Pensjonat

pierwszorzędny
w Druskienikach, po-
łożony w najlepszej
dzielnicy, (długoletnią dzierżawą) do od-
stąpienia na dogodnych warunkach.
Wiadomość w Redakcji „Nadnemeńskiego
Kurjera Polskiego”.

1—3

Korepetycji języków

francuskiego i niemieckiego w za-
kresie wszystkich klas gimnazjalnych u-
dzielam, Krackiewicz Puszkina 28

Pokoje

ładne umeblowane z utrzyma-
niem do wynajęcia od zaraz.
Wiadomość: Napoleona № 16 i piętro
Bielawska.

Obwieszczenie

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Grodnie Bolesław
Czesnowski, zamieszkały w Grodnie przy ul. Kresowej pod № 9,
ogłasza, że w dniu 23 lutego 1926. od g. 10 z rana sprzedawane
będą przez publiczną

l i c y t a c j ę

ruchomości w Grodnie przy ul. Dominikańskiej pod № 31 nale-
żące do Dawida Gurwicza, składające się z materiałów aptecz-
nych i kosmetycznych oraz urządzenia sklepowego i oszacowane
na sumę 3602 złotych.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzane być mogą w dniu
licytacji.

m. Grodno, dn. 16 lutego 1926 r.

Komornik Sądowy: B. Czesnowski.

Obwieszczenie

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Grodnie Bolesław
Czesnowski, zamieszkały w Grodnie przy ul. Kresowej pod № 9
ogłasza, że w dniu 25 lutego 1926 r. od g. 10 z rana sprze-
dawane będą przez publiczną

l i c y t a c j ę

ruchomości w Grodnie ul. Górna № 41 należące do firmy B-cia
„Mordchilewicz i Chilewicz” składające się z mebli i oszacowa-
ne na sumę 830 zł.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzane być mogą w dniu
licytacji.

m. Grodno, dnia 15 lutego 1926 r.

Komornik Sądowy B. Czesnowski.

Ogłaszacie się w „Kurjerze Nadnemeń”

Składajcie ofiary na

KUCHNIĘ DOBROCZYNNOSCI